

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

**ZŠ MAŠOVICE , okres Znojmo, přísp.
organizace**

Předkladatel:

Základní škola Mašovice, okres Znojmo, příspěvková organizace
Mašovice 124
669 02 Znojmo

e-mail: zsmasovice@email.cz

Zřizovatel:

Obec Mašovice
Mašovice 52
669 02 Znojmo

Platnost dokumentu od: 1.9.2020
Projednáno školskou radou: 27.8.2020
Schváleno pedagogickou radou : 27.8.2020

Ředitelka školy: Mgr. Růžena Bětíková

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je součástí ZŠ, tvoří dvě oddělení žáků 1. stupně, a to od 1. - 5. ročníku. Kapacita Školní družiny je celkem 45 dětí rozdělených do dvou oddělení na mladší a starší žáky.

Školní družina je důležitý partner rodiny a školy, proto je kladen důraz na vstřícnou rodinnou atmosféru.

Svou činnost zaměřuje převážně na aktivity estetické (hudebně - pohybové a výtvarné činnosti) a sportovní a přírodovědné. Blízké okolí krajiny NP Podyjí vybízí k častým vycházkám a turistice.

Na pobyt venku, tělesnou a duševní pohodu a zdatnost je kladen důraz.

Děti mají možnost navštěvovat kroužky školy.

Školní družina velmi úzce spolupracuje se školou, takže volnočasové aktivity a akce se vzájemně propojují a doplňují.

Umístění, vybavení, materiální podmínky

1. oddělení ŠD využívá samostatný prostor v budově školy. Místnost je vybavena novým nábytkem. Stoly a židle jsou výškově rozmanité, stoly kruhového tvaru nepřipomínají dětem sezení v lavicích.

Skříně jsou vybaveny dostatkem stolních a společenských her, stavebnicemi, materiálem pro výtvarné a pracovní činnosti.

Školní družina je vybavena kobercem, sedacími vaky a polštáři pro odpočinek a relaxaci dětí.

2. oddělení využívá třídu sousedící s místností 1. oddělení, v níž je rovněž umístěn koberec a sedací vaky. Dětem jsou k dispozici hry a materiál společné pro obě oddělení.

V budově školy dále ŠD využívá třídu s počítači, televizorem a třídu určenou k výuce tělesné výchovy.

Školní jídelna je také součástí budovy.

Personální podmínky

Obě oddělení ŠD vedou kvalifikované vychovatelky. Za činnost ŠD zodpovídají ředitelce školy.

Vychovatelky doplňují činnost ŠD a školy o zájmové kroužky (přírodovědný, výtvarný).

Bezpečnost a ochrana zdraví

Fyzická, sociální a emocionální ochrana dětí je zajištěna základním poučením na začátku školního roku a individuálně je řešena průběžně. Hlavní body jsou zahrnuty v Řádu školy a školní družiny.

Děti jsou vedeny ke vzájemné toleranci a ohleduplnosti, před každou činností a odchodem na prázdniny jsou poučeny o bezpečnosti.

Vzhledem k dojíždějícím žákům z přilehlých obcí zajišťuje škola do odjezdu autobusu možnost pobytu ve školní družině nebo zájmovém kroužku.

Velký důraz je kladen na prevenci negativních sociálně patologických jevů.

Charakteristika žáků

Školní družinu navštěvují žáci 1. - 5. ročníku z obcí Mašovice, Bezkov, Podmolí, Lukov a Horní Břečkov. Mnoho dětí navštěvuje kroužky nabízené školou. Někteří navštěvují i nepovinnou výuku náboženství.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním (specifické poruchy učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním.

Při práci s těmito dětmi je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského zařízení.

Zásady práce s dětmi jsou podrobně rozpracovány ve ŠVP školy a ŠD se jimi řídí. Vychovatelka komunikuje o problémech s ředitelkou školy, učiteli, rodiči nebo zákonnými zástupci dítěte.

Na zdravotní problémy dítěte upozorňují zák. zástupci také v Zápisním lístku do ŠD.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní družina musí být místem pro

- regeneraci
- radost
- komunikaci
- informaci
- zájmové využití
- setkávání

CÍLE

- Umožnit prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí
- Všeestranně rozvíjet osobnost dítěte
- Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- Osvojovat základy slušného chování a vystupování
- Komunikovat, spolupracovat, respektovat ve věkově homogenních a heterogenních skupinách
- Využívat poznatky získané ve vyučování, vhodným způsobem na ně navázat v zájmových činnostech, rozvíjet dovednosti a schopnosti
- Vytvářet prostor pro odpočinek a relaxaci
- Pěstovat pohybové dovednosti dětí a uplatňovat je k odpočinku, relaxaci i rozvoji pohybových schopností a nadání
- Rozvíjet všestrannou spolupráci s rodinami dětí

KOMPETENCE K UČENÍ - KU

Vychovatel:

- vytváří příjemné prostředí
- rozvíjí klima dobrých vztahů postavené na důvěře
- umožňuje dostatečný přístup k informacím
- používá převažující pozitivní hodnocení
- věnuje pozornost čtení s porozuměním
- učí žáky vyhledávat informace v encyklopediích, mapách, atlasech
- pěstuje návyk sebekontroly, sebehodnocení
- učí žáky pozorovat, vyhledávat souvislosti a propojovat poznatky různého druhu

Žák:

- nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě
- vyhledává informace (v mapách, atlasech, encyklopediích), pozoruje a experimentuje
- chápe nutnost celoživotního vzdělávání, má k němu pozitivní vztah
- čte texty přiměřené věku a rozumí přečtenému
- započatou práci dokončí
- posuzuje výsledky své práce, umí hodnotit i práci ostatních
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - KŘP

Vychovatel:

- vede žáky k rozpoznání problému, k jeho analýze
- předkládá žákům různé druhy řešení
- hodnotí s žáky nabízená řešení problémů
- vede žáky ke zdůvodnění a obhajobě svého postupu při řešení

Žák:

- rozpozná problém, učí se ho pochopit, analyzuje ho
- uvědomuje si, co k dané problematice zná z dosavadní zkušenosti
- hledá různé způsoby řešení
- vysvětlí a prezentuje své řešení, zdůvodní ho
- chápe, že vyhýbání se problémům, nevede k cíli

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - KK

Vychovatel:

- vede žáky k používání spisovného jazyka a pravidlům slušné komunikace
- rozvíjí slovní zásobu
- navozuje atmosféru přátelské a bezpečné komunikace
- vede žáky k diskusi
- organizuje besedy na různá témata
- snaží se být dobrým „mluvním vzorem“

Žák:

- ovládá řeč a mimoslovní komunikaci,
- myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami
- umí vyjádřit vlastní názor
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- dokáže promluvit na veřejnosti
- zapojuje se do diskuse
- naslouchá projevům druhých lidí a přemýšlí o nich
- komunikuje kultivovaně
- dokáže vyjádřit své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky
- umí se vyjádřit i písemně

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- KSP

Vychovatel:

- upevňuje dobré mezilidské vztahy organizováním společenských akcí či mimoškolních aktivit
- seznamuje žáky s etickými pravidly chování
- vede žáky k úctě k dospělým i k vrstevníkům
- vhodně usměrňuje jejich chování
- učí žáky na modelových situacích zvládat problémy ve skupině
- dává žákům možnost projevit své pocity a nálady, sdílet je s ostatními

Žák:

- respektuje názor svých spolužáků
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- umí přijmout konstruktivní kritiku, dokáže přiznat chybu
- nenechá se ovlivnit nežádoucím chováním skupiny (party)
- projevuje dostatek empatie, umí povzbudit ostatní
- umí přijmout roli ve skupině (vůdčí, podřízenou i partnerskou)
- projevuje úctu ke starším lidem
- umí poskytnout pomoc nebo o ni

požádat

KOMPETENCE OBČANSKÉ - KO

Vychovatel:

- vyžaduje dodržování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo ni
- zapojuje žáky do činností a aktivit podporujících zdraví a propagaci zdravého životního stylu
- vytváří programy primární prevence s cílem podporovat duševní i sociální zdraví žáků
- klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, kultivované vystupování
- podporuje u žáků důvěru ve vlastní schopnosti
- učí žáky poznávat odlišné kultury, náboženství, životní styly
- seznamuje žáky s tradicemi, kulturním dědictvím a památkami a učí žáky je chránit

Žák:

- nachází citlivý vztah ke svému prostředí a přírodě
- uvědomuje si svá práva a práva druhých
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- dbá na osobní zdraví své i druhých
- uplatňuje ve svém životě některé složky zdravého životního stylu
- podílí se na přípravách besídek pro širokou veřejnost (Svátek matek, vánoční besídka), kulturních vystoupení či koncertů
- váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání
- uznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU - KTVČ

Vychovatel:

- nabízí žákům školní i mimoškolní aktivity
- doporučuje vhodné zájmové útvary
- seznamuje žáky formami aktivního odpočinku a relaxace
- podporuje žáky ve vhodném výběru zájmových činností
- učí žáky na modelových situacích rozpoznat a odmítnout nevhodné trávení volného času

Žák:

- umí účelně trávit volný čas
- umí si vybrat zájmovou činnost podle svých dispozic
- rozvíjí své zájmy (organizovaně i individuálně)
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací nebo zátěže ze školního vyučování
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Osobnostní a sociální výchova - OSV

- osobní, sociální a morální rozvoj
 - a) osobní rozvoj
 - b) sociální rozvoj
 - c) morální rozvoj

Výchova demokratického občana - VDO

- občanská společnost a škola
- občan, společnost a stát

Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech - VMEGS

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

Multikulturní výchova - MUV

- kulturní diference
- lidské vztahy
- principy sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova - EMV

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - MV

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu

OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. Místo, kde žijeme

Dílčí cíl: pozorování okolí, život v rodině, třídě, školní družině, obci, společnosti

VVS, formy: vycházky, besedy, vyprávění, četba, pověsti, tradice, návštěvy a exkurze, výstavy, tématické malování a kresba, modelování, prostorové stavby, práce s mapou, atlasem, dopravní výchova, spolupráce s obcemi a rodiči

2. Lidé kolem nás

Dílčí cíl: osvojování si zásad chování, tolerance, empatie, úcta

VVS, formy: společenské chování, komunikace, naslouchání, besedy a vyprávění, četba a poslech, komunikativní, smyslové, didaktické a pantomimické hry, tradice, výtvarné a pracovní činnosti, kulturní akce, dramatizace

3. Lidé a čas

Dílčí cíl: budování správného režimu dne a jeho dodržování, jak správně a účelně využívat volný čas

VVS, formy: program ŠD, týmová práce, kalendáře, hry, soutěže, vyprávění, četba, besedy, prohlídky fotografií, vycházky s pozorováním, výtvarné a pracovní činnosti

4. Rozmanitost přírody

Dílčí cíl: seznámení se s proměnlivostí a rozmanitostí živé a neživé přírody

VVS, formy: tématické vycházky s pozorováním, turistika, didaktické hry, vyprávění, četba poezie a zpěv, poslech, práce s encyklopedií, atlasem, kalendář přírody, pranostiky a hádanky, tvorba herbářů, výtvarné a pracovní činnosti, pokusy, časté návštěvy zemědělského hospodářství v okolí, poznávání užitkových zvířat

5. Člověk a jeho zdraví

Dílčí cíl: pozorování svého těla, poučení o zdraví, nemoci a prevenci, odpovědnost za své zdraví, zdravý životní styl

VVS, formy: vycházky a pobyt venku, turistika, pohybové hry, TV aktivity, relaxace, otužování, sportovní aktivity a soutěže, besedy, vyprávění, četba, smyslové, tématické hry, výtvarné činnosti.